

แบบคำถามที่ประชาชนให้ความสนใจ และสอบถาม
ประจำเดือน กันยายน ๒๕๖๗
ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน

*****

คำถามที่ ๑. ผู้จะขอทำบัตรประจำตัวประชาชนอายุ ๑๙ ปี เกิดปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เกิดที่ประเทศอังกฤษ มีสูติบัตรเป็นภาษาไทยออก ณ สถานเอกอัครราชทูต กรุงลอนดอน มารดาเป็นเป็นคนไทย เสียชีวิตที่ประเทศอังกฤษเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มีมรณบัตรเป็นภาษาไทยออก ณ สถานเอกอัครราชทูต กรุงลอนดอน บิดาเป็นคนอังกฤษยังมีชีวิตอยู่ บิดาและมารดาจดทะเบียนสมรสที่ประเทศไทย ผู้ขอและบิดาอาศัยอยู่ที่ประเทศอังกฤษ มีขึ้นตอนอย่างไรบ้าง ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ การยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนครั้งแรกของบุตรคนไทยที่เกิดในต่างประเทศ ประสงค์จะยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนตัวประชาชน แบ่งออกเป็น ๒ กรณี ดังนี้

๑) การทำบัตรประจำตัวประชาชนครั้งแรก โดยไม่ได้ยื่นคำขอกายในกำหนดระยะเวลา ต้องมีบัตรและไม่ใช่กรณีได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน กรณีมีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) เรียบร้อยแล้วผู้ขอทำบัตรประจำตัวประชาชนจะต้องเดินทางมายื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนที่ประเทศไทย โดยสามารถยื่นคำขอมีบัตรมีบัตรครั้งแรก ณ อำเภอ สำนักงานเขต เมืองพัทยา หรือเทศบาลที่ให้บริการจัดทำบัตร ทุกแห่งทั่วประเทศ โดยใช้เอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา ได้แก่ สูติบัตร และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะดำเนินการสอบสวนบิดา ญาติพี่น้อง เจ้าบ้าน หรือบุคคลผู้นำเชื่อถือ เพื่อพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคล หากพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ขอมีบัตรมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดให้มีบัตร และหลักฐานที่นำมาแสดงเป็นที่เชื่อถือได้ ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตให้ทำบัตรต่อไป ทั้งนี้ ผู้ขอมีบัตรต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐ บาท เนื่องจากมิได้ขอมีบัตรภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

หากเอกสารหลักฐานดังกล่าวสามารถตรวจสอบข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง ได้ ให้เจ้าหน้าที่และพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจจากฐานข้อมูลดังกล่าว โดยไม่ต้องเรียกเอกสารหลักฐานจากผู้ขอมีบัตร

๒) กรณีที่ยังไม่ได้เพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) ผู้จะขอทำบัตรประจำตัวประชาชนจะต้องดำเนินการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรก่อนแล้วจึงจะยื่นขอมีบัตรได้ โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะสอบสวนบิดา ญาติพี่น้อง เจ้าบ้าน หรือบุคคลผู้นำเชื่อ เพื่อพิสูจน์ยืนยันตัวตนก่อนพิจารณาอนุญาตดำเนินการทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนตามระเบียบ

ข้อกฎหมาย/หนังสือสั่งการ

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖

มาตรา ๕ ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งมีอายุตั้งแต่เจ็ดปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์และมีชื่อในทะเบียนบ้านต้องมีบัตรตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ผู้ซึ่งต้องมีบัตรตามมาตรา ๕ ให้ยื่นคำขอมีบัตรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่

- (๑) วันที่อายุครบเจ็ดปีบริบูรณ์
- (๒) วันที่ได้สัญชาติไทย สำหรับผู้ไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิด หรือได้กลับคืนสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ
- (๓) วันที่นายทะเบียนเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร
- (๔) วันพ้นสภาพจากการได้รับการยกเว้น

มาตรา ๑๑ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการขอมีบัตรตามมาตรา ๖ ผู้ซึ่งต้องมีบัตรตามมาตรา ๕ ซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป หรือบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทนตามมาตรา ๖ ฉ แล้วแต่กรณีไม่ยื่นคำขอมีบัตร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

เมื่อกำหนดระยะเวลาการขอมีบัตรใหม่ตามมาตรา ๖ ตรี วรรคหนึ่ง หรือการขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนแปลงบัตรตามมาตรา ๖ จัตวา วรรคหนึ่ง ผู้ถือบัตรซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป หรือบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทนตามมาตรา ๖ ฉ แล้วแต่กรณีไม่ยื่นคำขอมีบัตรใหม่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

ระเบียบกรมการปกครอง ว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อ ๑๑ การขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนแปลงบัตร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบรายการของผู้ขอมีบัตรในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร ว่ามีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้าน และให้เรียกหลักฐานประกอบการพิจารณาจากผู้ขอมีบัตร ดังนี้

ฯลฯ

(๑) วรรคสอง ในกรณีผู้ยื่นคำขอมีบัตรเป็นครั้งแรก ไม่ได้ยื่นคำขอภายในกำหนดระยะเวลาต้องมีบัตรและไม่ใช้กรณีได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ให้เรียกสูติบัตร หากไม่มีให้เรียกหลักฐานเอกสารที่ทางราชการออกให้ได้อย่างใดอย่างหนึ่ง (ถ้ามี) และสอบสวนบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทน หรือสอบสวนเจ้าบ้าน หรือบุคคลน่าเชื่อถือ

ข้อ ๕๙ ในการขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนแปลงบัตร ให้เจ้าหน้าที่เรียกหลักฐานเอกสารหรือสอบสวนบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทนหรือสอบสวนเจ้าบ้านหรือบุคคลผู้น่าเชื่อถือแล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๑๑ และดำเนินการตรวจสอบรายการของผู้ขอมีบัตรกับรายการในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร เมื่อเห็นว่าถูกต้องตรงกัน ให้จัดพิมพ์รายละเอียดลงในคำขอ บ.ป.๑ แล้วรวบรวมคำขอดังกล่าวพร้อมด้วยหลักฐานของผู้ขอมีบัตรเสนอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

คำถามที่ ๒. ขอสอบถามกรณีทำบัตรประจำตัวประชาชนใหม่ ปัจจุบันผู้ถือบัตรมีบัตรเก่าตั้งแต่บัตรประจำตัวประชาชนเป็นแบบเคลือบ ซึ่งบุคคลที่ถือบัตรขออาศัยตามวัดไม่ค่อยกลับบ้าน ถ้าประสงค์จะทำบัตรประจำตัวประชาชนใหม่เพื่อจะรับสิทธิประโยชน์ทางรัฐจะต้องใช้เอกสารอะไรบ้าง ในการดำเนินการ ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ การขอมีบัตรใหม่ กรณีบัตรเดิมหมดอายุ ผู้ขอมีบัตรใหม่สามารถยื่นคำขอมีบัตรใหม่ ณ อำเภอสำนักงานเขต เมืองพัทยา หรือเทศบาลที่ให้บริการจัดทำบัตร ทุกแห่งทั่วประเทศ โดยแสดงบัตรเดิมที่หมดอายุ โดยเจ้าหน้าที่อาจขอหลักฐานเอกสารหรือสอบสวนเจ้าบ้านหรือบุคคลผู้น่าเชื่อถือแล้วแต่กรณี เพื่อพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคล หากพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ขอมีบัตรมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดให้มีบัตร และหลักฐานที่นำมาแสดงเป็นที่เชื่อถือได้ ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตให้ทำบัตรต่อไป ทั้งนี้ ผู้ขอมีบัตรจะต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐ บาท เนื่องจากมิได้ขอมีบัตรภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

ข้อกฎหมาย/หนังสือสั่งการ

๑. พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖

มาตรา ๖ ตรี ผู้ถือบัตรต้องมีบัตรใหม่ โดยยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในหกสิบวัน นับวันที่บัตรเดิมหมดอายุ

ผู้ถือบัตรจะขอมีบัตรใหม่ก่อนวันที่บัตรเดิมหมดอายุก็ได้ โดยยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในหกสิบวันก่อนวันที่บัตรเดิมหมดอายุ

มาตรา ๑๑ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการขอมีบัตรตามมาตรา ๖ ผู้ซึ่งต้องมีบัตรตามมาตรา ๕ ซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป หรือบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทนตามมาตรา ๖ ฉ แล้วแต่กรณี ไม่ยื่นขอมีบัตร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

เมื่อกำหนดระยะเวลาการขอมีบัตรใหม่ตามมาตรา ๖ ตรี วรรคหนึ่ง หรือการขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรตามมาตรา ๖ จัตวา วรรคหนึ่ง ผู้ถือบัตรซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป หรือบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทนตามมาตรา ๖ ฉ แล้วแต่กรณีไม่ยื่นคำขอมีบัตรใหม่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

๒. ระเบียบกรมการปกครอง ว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.๒๕๕๔

ข้อ ๑๑ การขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตรให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบรายการของผู้ขอมีบัตรในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร ว่ามีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้าน และให้เรียกหลักฐานประกอบการพิจารณาจากผู้ขอมีบัตร ดังนี้

(๓) การขอเปลี่ยนบัตรเนื่องจากบัตรเดิมหมดอายุ ให้เรียกบัตรเดิมที่หมดอายุ

ข้อ ๑๓ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอ บ.ป.๑ พร้อมพยานหลักฐานต่าง ๆ แล้วเห็นว่าหลักฐานที่ผู้ขอมีบัตรนำมาแสดงไม่ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ใช้ดุลพินิจพิจารณาว่าหลักฐานที่มีอยู่ในขณะนั้นเพียงพอที่จะพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคลและคุณสมบัติของผู้ขอมีบัตรหรือไม่ หากเห็นว่าเพียงพอก็พิจารณาทำบัตรให้

กรณีมีเหตุสงสัยว่าจะมีการทุจริต หรือพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาแล้วเห็นว่าหลักฐานที่ผู้ขอมีบัตรนำมาแสดงไม่สามารถพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคลและคุณสมบัติของผู้ขอได้ให้เรียกหลักฐานเอกสาร หรือสอบสวนพยานบุคคลเพิ่มเติมเท่าที่จำเป็น หากผู้ขอมีบัตรเป็นผู้ที่ย้ายที่อยู่มาจากท้องที่อื่น จะสอบถามไปยังนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ท้องที่นั้นก็ได้ แต่จะต้องรีบดำเนินการโดยเร็ว และให้บันทึกทักเสาะเหตุที่ไม่อาจทำบัตรให้ได้สำเร็จในครั้งนั้นไว้ในคำขอ บ.ป.๑ ด้วย

ข้อ ๕๙ ในการขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร ให้เจ้าหน้าที่เรียกตรวจหลักฐานเอกสาร หรือสอบสวนบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทนหรือสอบสวนเจ้าบ้านหรือบุคคลผู้นำเชื่อถือแล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑ และดำเนินการตรวจสอบรายการของผู้ขอมีบัตรกับรายการในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร เมื่อเห็นว่าถูกต้องตรงกัน ให้จัดพิมพ์รายละเอียดลงในคำขอ บ.ป.๑ แล้วรวบรวมคำขอดังกล่าวพร้อมด้วยหลักฐานของผู้ขอมีบัตรเสนอพนักงานเจ้าหน้าที่

คำถามที่ ๓. ชายไทยอายุ ๕๘ ปี อ้างว่ามีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและไม่เคยถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนมาก่อน ตรวจสอบทะเบียนบ้านแล้วมี ชื่อตัว ชื่อสกุล ที่อ้างจริง สอบถามเบื้องต้นพ่อแม่พี่น้องเสียชีวิตหมดแล้วเหลือแต่หลานชายเพียง ๒ คน และหลานชายยืนยันว่าเป็นญาติกันจริง สำนักทะเบียนต้องดำเนินการอย่างไรถึงจะพิสูจน์ให้ได้ว่าสามารถทำบัตรประจำตัวประชาชนได้ ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ การทำบัตรประจำตัวประชาชนครั้งแรก โดยไม่ได้ยื่นคำขอภายในกำหนดระยะเวลาต้องมีบัตร และไม่ใช้กรณีได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน หากประสงค์จะยื่นขอมีบัตรประจำตัวประชาชนสามารถยื่นคำขอมีบัตร ณ อำเภอ สำนักงานเขต เมืองพัทยา หรือเทศบาลที่ให้บริการจัดทำบัตรทุกแห่งทั่วประเทศ โดยใช้เอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา ได้แก่ สูติบัตร หรือหลักฐานเอกสารอื่นที่ทางราชการออกให้ได้อย่างใดอย่างหนึ่ง (ถ้ามี) เช่น สำเนาทะเบียนนักเรียน ใบสิทธิ ประกาศนียบัตร หรือหนังสือเดินทาง เป็นต้น และสอบสวนเจ้าบ้าน หรือบุคคลที่น่าเชื่อถือเพื่อพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคล หากพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ขอมีบัตร

มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดให้มีบัตร และหลักฐานที่นำมาแสดงเป็นที่เชื่อถือได้ ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตให้ทำบัตรต่อไป ทั้งนี้ ผู้ขอมีบัตรต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐ บาท เนื่องจากมิได้ขอมีบัตรภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

หากเอกสารหลักฐานดังกล่าวสามารถตรวจสอบข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง ได้ ให้เจ้าหน้าที่และพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจจากฐานข้อมูลดังกล่าว โดยไม่ต้องเรียกเอกสารหลักฐานจากผู้ขอมีบัตร

ข้อกฎหมาย / หนังสือสั่งการ

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖

มาตรา ๕ ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งมีอายุตั้งแต่เจ็ดปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์และมีชื่อในทะเบียนบ้านต้องมีบัตรตามที่กฎหมายกำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ผู้ซึ่งต้องมีบัตรตามมาตรา ๕ ให้ยื่นคำขอมีบัตรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่

(๑) วันที่อายุครบเจ็ดปีบริบูรณ์

(๒) วันที่ได้สัญชาติไทย สำหรับผู้ไม่ได้สัญชาติโดยการเกิด หรือได้กลับคืนสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

(๓) วันที่นายทะเบียนเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

(๔) วันที่พ้นสภาพจากการได้รับการยกเว้น

มาตรา ๑๑ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการขอมีบัตรตามมาตรา ๖ ผู้ซึ่งต้องมีตามมาตรา ๕ ซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป หรือบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทนตามมาตรา ๖ ฉ แล้วแต่กรณี ไม่ยื่นขอมีบัตร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

เมื่อกำหนดระยะเวลาการขอมีบัตรใหม่ตามมาตรา ๖ ตรี วรรคหนึ่ง หรือการขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรตามมาตรา ๖ จัตวา วรรคหนึ่ง ผู้ถือบัตรซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไปหรือบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทนตามมาตรา ๖ ฉ แล้วแต่กรณีไม่ยื่นคำขอมีบัตรใหม่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

ระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อ ๑๑ การขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบรายการของผู้ขอมีบัตรในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร ว่ามีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้าน และให้เรียกหลักฐานประกอบการพิจารณาผู้ขอมีบัตร ดังนี้

ฯลฯ

(๑) วรรคสอง ในกรณีผู้ยื่นคำขอมีบัตรเป็นครั้งแรก ไม่ได้ยื่นคำขอภายในกำหนดระยะเวลาต้องมีบัตรและไม่ใช้กรณีได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ให้เรียกสูติบัตร หากไม่มีให้เรียกหลักฐานเอกสารที่ทางราชการออกให้ได้อย่างใดอย่างหนึ่ง (ถ้ามี) และสอบสวนบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทน หรือสอบสวนเจ้าบ้าน หรือบุคคลผู้นำเชื่อถือ

ข้อ ๕๙ ในการขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร ให้เจ้าหน้าที่เรียกตรวจหลักฐานเอกสารหรือสอบสวนบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทนหรือสอบสวนเจ้าบ้านหรือบุคคลผู้นำเชื่อถือแล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑ และดำเนินการตรวจสอบรายการของผู้ขอมีบัตรกับรายการในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร เมื่อเห็นว่าถูกต้องตรงกัน ให้จัดพิมพ์รายละเอียดลงในคำขอ บ.ป.๑ แล้วรวบรวมคำขอดังกล่าวพร้อมด้วยหลักฐานของผู้ขอมีบัตรเสนอพนักงานเจ้าหน้าที่

๒. หนังสือที่ มท ๐๓๐๙.๖/ ว ๖๙ ลว. ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ เรื่อง แจ้งชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามมาตรการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

คำถามที่ ๔. การปลดล็อกบัตรประจำตัวประชาชน ในกรณีที่เรายู่ต่างจังหวัดเราสามารถนำเอกสารจากสำนักทะเบียนอำเภอที่เราอยู่ไปยื่นที่กรมการปกครองด้วยตนเองได้หรือไม่ ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ ตามมาตรการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนของกรมการปกครอง กรณีการทำบัตรประจำตัวประชาชนของบุคคลที่มีอายุเกิน ๑๕ ปีขึ้นไป และไม่มีรายการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนมาก่อน ซึ่งถูกล็อกระบบการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน เนื่องจากไม่มีความเคลื่อนไหวทางทะเบียนและบัตร หากประสงค์จะยื่นคำขอมีบัตรต้องยื่นคำขอพร้อมหลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเขต เมืองพัทยา และเทศบาลที่เปิดให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน แล้วแต่กรณี เนื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องทำการตรวจสอบคุณสมบัติ สอบสวนบิดามารดา ญาติพี่น้อง เจ้าบ้าน หรือบุคคลผู้นำเชื่อถือที่รู้จักคุ้นเคยกับผู้ขอมีบัตรเป็นอย่างดี เพื่อพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคล แล้วรวบรวมหลักฐานเอกสารพร้อมความเห็นรายงานกรมการปกครองเพื่อขอเปิดระบบการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่ผู้ยื่นคำขอมีบัตร

ข้อกฎหมาย / หนังสือสั่งการ

หนังสือที่ มท ๐๓๐๙.๖/ ว ๖๙ ลว. ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ เรื่อง แจ้งชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามมาตรการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

คำถามที่ ๕. ขอทราบเลขบัตรประจำตัวประชาชนของญาติ จะต้องดำเนินการอย่างไร ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ การขอคัดข้อมูลหรือตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน นั้น ผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง (คู่สมรส บุพการี และผู้สืบสันดาน ของผู้ถือบัตร) สามารถยื่นคำขอตรวจ ถ่ายเอกสาร หรือคัดและรับรองสำเนาหลักฐาน รายการ หรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ อำเภอ สำนักงานเขต เมืองพัทยา หรือเทศบาลที่ให้บริการจัดทำบัตร ทุกแห่งทั่วประเทศ

ข้อกฎหมาย / หนังสือสั่งการ

๑. พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๑๐ ผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงจะขอตรวจหลักฐานรายการหรือข้อมูลใดเกี่ยวกับบัตร และจะขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถ่ายเอกสารหรือคัดและรับรองสำเนาด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๒. กฎกระทรวงการขอตรวจหลักฐาน รายการ หรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๕